

DJEČJI VRTIĆ
" CVRČAK I MRAV"

TRIBALJ- BRIBIR

I Z V J E Š Ć E
o realizaciji eko-programa
Dječjeg vrtića „Cvrčak i mrav“ iz Triblja
za 2024./2025. godinu

Tribalj, 12.05.2025.

UVOD

Međunarodne Eko-škole su program osmišljen za provedbu smjernica odgoja i obrazovanja za okoliš na razini škola odnosno vrtića. Eko-škole su program i sustav nagrađivanja na lokalnoj, državnoj i međunarodnoj razini. Odgojne ustanove koje ga prihvate i provode nagrađuju se statusom Eko-škole, Zelenom zastavom sa znakom Eko-škole, poveljom Zaklade za odgoj i obrazovanje za okoliš, pravo na logo (znak vrtića), stječu mogućnost medijske promidžbe u Hrvatskoj i svijetu te razne poklone od lokalne zajednice kumova (sponzora) i dr.

Koordinator programa na međunarodnoj razini je Foundation for Environmental Education – FEE (Zaklada za odgoj i obrazovanje za okoliš). Koordinator na nacionalnoj razini je Udruga Lijepa naša (Association «Lijepa naša»). Predsjednik Udruge Lijepa naša i Hrvatskog povjerenstva FEE je dr. sc. Mirko Ruščić. Regionalna koordinatorica Eko-škola je prof. Ana Molnar iz OŠ Vladimir Gortan u Rijeci. Koordinatorica za provedbu programa u Dječjem vrtiću «Cvrčak i mrav» u Triblju je pedagoginja Iva Baldo Karlić.

Dječji vrtić "Cvrčak i mrav" nosi status Međunarodne eko škole od 2009. godine. Trenutno nosimo dijamantni status 1 eko škole. U fazi smo stjecanja dijamantnog statusa 2. Opći cilj našeg eko-programa je ugraditi odgoj i obrazovanje za okoliš u sve segmente odgojno-obrazovnog procesa kao i u svakodnevni život djece i djelatnika. Osnovna zadaća programa je odgojiti mlade generacije osjetljive na pitanja okoliša i osposobiti ih za donošenje odluka o razvitku društva u budućnosti.

1. KORAK : EKO - ODBOR

Eko-odbor Dječjeg vrtića "Cvrčak i mrav" čine predstavnici djelatnika vrtića, predstavnici roditelja te predstavnici eko-kumova te osnivača vrtića. Zadaća eko-odbora je da prati rad vrtića kao međunarodne eko-škole te da pomaže u realizaciji planiranih aktivnosti.

Sastanak eko-odbora je održan 10.02.2025. Članovima eko-odbora je prezentirano izvješće o radu eko-škole u prethodnom periodu te je prikazana realizacija odabranih eko-tema, kao i realizacija dugogodišnjeg projekta Vrtić u prirodi. Posebno su istaknute provedene akcije pošumljavanja brda sveta Barbara, Zelena čistka i Digitalna čistka. Dan je osvrt i na prostorno materijalni kontekst s naglaskom na eko-kutiće u vrtiću te rad eko-patrole. Navedeno je koji su eko-datumi obilježeni. Načelnik i ravnateljica obavještavaju članove odbora o postavljenim solarnim panelima na krov vrtića u Triblju.

Članovi eko-odbora upoznati su s eko-temama koje se obrađuju ove pedagoške godine. Djelatnici vrtića predstavljaju planove i eko-akcije planirane za naredno razdoblje. U planu je veći broj aktivnosti koje će se provesti na livadama i uz jezero, na Platku, kao i tradicionalna akcija pošumljavanja te Digitalna čistka.

2. KORAK : OCJENA STANJA OKOLIŠA

- Prvi dio: **OTPAD**
 - U svim objektima Dječjeg vrtića "Cvrčak i mrav" osiguran je dovoljan broj posuda za odlaganje otpada, kako u unutarnjem tako i na vanjskom prostoru.
 - Redovito se održava eko-otok s posudama za prikupljanje papira i plastike.
 - Prikupljeni otpad za recikliranje se djelomično iskorištavao za izradu didaktike od pedagoški neoblikovanih materijala.
 - Dokumenti se uglavnom čuvaju u digitalnom obliku, dok se samo najvažniji dokumenti printaju.
 - Evidenciju o otpadu vode ravnateljica i domar.

- Drugi dio: **ENERGIJA**
 - Zgrada vrtića je dobro izolirana.
 - Obraća se pozornost na rad radijatora i klima uređaja.
 - Svjetla se gasi kada u prostoriji ima dovoljno dnevnog svjetla te kada se napušta prostorija.
 - U sobama dnevnog boravka djece nalaze se i sagovi i zavjese.
 - Elektronička oprema se gasi kada je izvan upotrebe.
 - Koriste se štedne žarulje.
 - Redovito se provjerava potrošnja energenata, a evidenciju o tome vode ravnateljica i domar.

- Treći dio: **VODA**
 - Djeca uče o važnosti očuvanja vode.
 - Obraća se pozornost da slavine ne kapaju i da vodokotlići ne propuštaju.
 - U slučaju kvara, odmah se otklanja.
 - Redovito se provjerava potrošnja vode, a evidenciju o tome vode ravnateljica i domar.

- Četvrti dio: **PROMET**
 - Djelatnici vrtića na posao dolaze osobnim automobilima s obzirom da na području Vinodolske općine nije osiguran javni prijevoz kao i da nisu svi djelatnici sa područja općine.
 - Većinu djece roditelji također dovoze automobilima s obzirom na udaljenost od mjesta stanovanja do vrtića.
Jednom godišnje organiziraju se biciklijade u okruženju vrtića.

- Peti dio: **ZDRAVI ŽIVOT**
 - U našem vrtiću velik se naglasak stavlja na zdravu prehranu.
 - Izbjegavaju se pekarski proizvodi.
 - Kvalitetu jelovnika kontrolira Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ.
 - Potiče se i zdrava proslava rođendana.
 - Svoj djeci je svakodnevno osigurana voćna marenda.
 - Također, djeci se osiguravaju i zdravi napitci.
 - Vrtićka djeca brinu se o vrtićkom vrtu gdje su posadili salatu, blitvu, peršin...
 - Povrće iz vrta koristi se u prehrani.
 - U vrtiću je omogućeno i djelovanje sportske škole u popodnevnim satima.
 - Redovito se uključujemo u obilježavanje Tjedna zdravlja u organizaciji HZJZ.

- Šesti dio: **BIOLOŠKA RAZNOLIKOST I VANJSKI OKOLIŠ**
 - Svaki vrtićki objekt ima svoj vanjski prostor.
 - U blizini objekta u Triblju postoje potok i jezero do kojih se često odlazi u šetnju.
 - Na dvorište i obližnju livadu postavili smo kućice za ptice.
 - O vrtićkom vrtu brinu se djeca vrtićkih skupina.

- Sedmi dio: **KLIMATSKE PROMJENE**
 - Djeca uče o klimatskim promjenama.
 - Potiče se djecu i roditelje na odvajanje otpada i recikliranje.

- Osmi dio: **POLITIKA ZAŠTITE OKOLIŠA**
 - Vrtić nema svoju politiku zaštite okoliša, ali redovito provodi raznolike akcije eko-tematike.
 - Redovito se uključujemo u akcije Zelena čistka i Digitalna zelena čistka.
 - Promiče se zeleno ponašanje kod kuće.

- Deveti dio: **KUPOVNA POLITIKA**
 - Kad god je moguće izbjegava se upotreba jednokratnih proizvoda i štetnih sredstava za čišćenje.
 - Za pisanje bilješki koristi se oporabljivi papir.

3. KORAK : PLAN DJELOVANJA

Tema na razini ustanove ove je godine daljnje provođenje projekta VRTIĆ U PRIRODI. Ovo je bila dvanaesta godina provođenja ovog projekta. Glavni cilj projekta bio je razvijati inovativne metode za izgradnju osjećaja zajedništva s prirodom i među ljudima te poštivanja prirodne i kulturne baštine među djecom predškolske dobi.

Ostale planirane teme po skupinama bile su: "Drvo ima srce", "Šuma i njezini stanovnici", "Čari šume", "Suživot s prirodom – što činim da mi priroda vrati dobro", "Prikupljanje, razvrstavanje i recikliranje otpada" te "Čudesna šuma".

O realizaciji planiranih tema više u narednim koracima.

4. KORAK : PRAĆENJE STANJA I OCJENJIVANJE

Osim odgajateljica i koordinatorice eko-programa, provedene akcije i aktivnosti prate i djeca uključena u eko-patrole. Prate svakodnevnu brigu o čistoći i urednosti prostora. Zadatke Eko patrole svakodnevno provodi dvoje djece koja se odaberu nasumičnim izvlačenjem imena kako se nikoga ne bi izostavilo te kako bi svako dijete moglo ostvariti svoju odgovornost u provedbi eko aktivnosti. Zadatci eko-patrole su praćenje urednosti prostora koje zajedno koristimo u vrtiću i vani. Djeca provjeravaju je li sve na svome mjestu nakon provedenih aktivnosti i igre te u garderobi nakon dolaska izvana.

Zadatak eko-patrola je i vođenje brige o urednosti i popunjenosti eko-otoka. Eko-otoci u oba vrtićka objekta sadrže posude za odvajanje staroga papira i plastike.

Sukladno praćenju stanja i ocjenjivanju uređuje se i prostorno-materijalni kontekst soba dnevnog boravka djece. U većini vrtićkih soba nalazi se eko-centar bogat prirodnim i neoblikovanim materijalom, slikovnicama eko-tematike i eko-porukama. Materijali koje svakodnevno koristimo u radu su: drvo, kamen, karton, velike kartonske role papira, raznovrsni rastresiti prirodni materijali koji se redovito zamjenjuju i dopunjuju.

Što se tiče eko-akcija, uključili smo se u provođenje Zelene čistke, Digitalne Zelene čistke i Pošumljavanje brda sveta Barbara.

5. KORAK : RAD PREMA NASTAVNOM PLANU I PROGRAMU

Eko-program je neodvojiv od redovnog odgojno-obrazovnog programa te ga se redovito planira u Knjizi pedagoške dokumentacije odgojne skupine. Planovi i realizacije eko-aktivnosti se u dokumentaciji označavaju zelenom bojom.

Obilježeni su slijedeći važni *eko-datumi*: Svjetski dan voda, Dan planeta Zemlje, prvi dani godišnjih doba, Međunarodni dan pješačenja, Dan šuma, Tjedan zdravlja...

Zadatak je svih odgojnih skupina provođenje aktivnosti radi realizacije odabranih eko-tema i provođenja projekta Vrtić u prirodi. Slijedi prikaz realizacije istih.

tema	način realizacije
Vrtić u prirodi	- Šetnje bližom okolicom vrtića - Boravci na livadi – piknik, istraživačke aktivnosti, skupljanje prirodnih materijala, igre s pokretom... - Boravci uz jezero i potok - Planinarenje do drveničke utvrde - Odlasci u šetnju po laganoj kiši - Vježbanje prirodnih oblika kretanja po neravnom terenu - Slušanje zvukova iz prirode
Čudesna šuma	- Boravci u prirodi - Promatranje promjena u prirodi - Sakupljanje prirodnih materijala - Istraživanje literature o šumskom biljnom i životinjskom svijetu - Izrada šumskog eko-otoka u sobi dnevnog boravka sa prirodnim materijalom i figurama životinja - Proučavanje životinjskih nastambi - Istraživačke aktivnosti: koje koristi čovjek ima od šume - Pošumljavanje
Suživot s prirodom – što činim da mi priroda vrati dobro	- Čišćenje i uređivanje prostora uz potok Dubračinu – rezanje grančica, grabljanje... - Izrada vrtićkog povrtnjaka – sadnja salate, blitve, peršina, matovilca, krastavca, rajčice, paprike... - Briga o posađenom povrću - Igre s jesenskim plodovima - Izrada hranilica za ptice

Prikupljanje, razvrstavanje i recikliranje otpada	- Izrada kocki za građenje na način da su djeca reciklirala stare kartonske kutije - Izrada kućice za odmor od velikih kutija i kartonskih rola - Simboličke i istraživačke igre na bazi pedagoški neoblikovanog materijala (kutije od jaja, rolice od wc papira, ostaci vune, plastični čepovi...) - Praćenje razvoja biljaka zasađenih u čašice od jogurta i pudinga
Šuma i njezini stanovnici	- Šetnje bližom okolicom - Proučavanje literature sa tematikom šume - Osluškiivanje glasanja šumskih životinja - Manipulativne igre (npr. Što jedu šumske životinje) - Izrada hranilica za ptice - Tjelesne aktivnosti (hodaj kao medo, skači kao zeko...)
Čari šume	- Istraživanje divljih životinja (vuk, lisica, vjeverica, jež, divlja svinja, medvjed) – literatura, fotografije - Istraživanje njihovih staništa – literatura, fotografije - Likovne aktivnosti – izgled divljih životinja - Izrada staništa za životinje – materijali iz prirode, figure životinja - Puzzle sa likovima šumskih životinja - Promatranje promjena u prirodi u okolini vrtića - Razgovori o utjecaju čovjeka na životinje i njihova staništa
Drvo ima srce	- Izrada velikog senzornog stabla u sobi dnevnog boravka - Manipulativne aktivnosti sa materijalima iz prirode (najzastupljenije kore drveta) - Prikupljanje lišća i šumskih plodova – senzorne kutije - Sadnja voćke - Razgovori o očuvanju šuma i brizi za okoliš - Izrada taktilnih puzzli - Izrada eko-bombica sa sjemenkama za ptice koje su bačene pokraj drveća za vrijeme šetnje - Poticanje na igru drvenim igračkama

6. KORAK : OBAVJEŠĆIVANJE JAVNOSTI I UKLJUČIVANJE MEDIJA

Nastavlja se prikaz eko-rada vrtića putem eko-panoa. Panoi se mijenjaju jednom godišnje – u duhu odabrane eko-teme, izrađuje se od recikliranih materijala te se djeci i roditeljima nastoji približiti svijest o očuvanju naše planete.

Sve naše aktivnosti redovito prate mediji: Glas Vinodola, Novi list, tunera.info i ostali portali.

Suradnja s vanjskim čimbenicima je ostvarena u vidu donacije sadnica i organizacije pošumljavanja (Hrvatske šume) te organizacije planinarske šetnje (PD Strilež).

7. KORAK : EKO-KODEKS I HIMNA

Eko-kodeks našeg vrtića osmislila su sama djeca čim smo se uključili u sustav Međunarodnih eko-škola.

Moto naše eko-škole : „ Zadatak je stvarno lak : volim more, šumu, zrak ! „

Kodeks:

1. Priroda je livada, šuma, voćke, zrak i voda i mi sve to trebamo čuvati.
2. U prirodu se ne smije bacati smeće, jer bi se zagadila.
3. Ne palimo vatru i ne bacajmo opuške u šumu, jer bi se mogla zapaliti.
4. Cvijeće nećemo ubrati, jer će uvenuti i ne može ozdraviti. Treba posaditi novo cvijeće i drveće.
5. U vodu i šumu ne bacamo baterije i stare aute.
6. Ako se u nju baca smeće, voda se ne može piti.

Eko-himnu "Naš je vrtić eko-kutić" napisao je i uglazbio kantautor Neven Barac.

Eko – koordinator:

Iva Baldo Karlić

Ravnateljica:

Sandra Miculinić